

N:o 30.

Ank. till Riksd. kansli den 2 mars 1897, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående väckt motion om förhöjning af lönen åt Riksdagens justitieombudsman m. m.

(R. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 57) har herr *H. Holmlin* föreslagit,

att justitieombudsmannabefattningen från och med 1898 års ingång aflönas med 12,000 kronor årligen, samt

att den, som i minst 10 år med väl vitsordad tjenstgöring innehaft platsen, eger efter afskedstagandet under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 8,000 kronor.

Gällande stadganden angående justitieombudsmannens aflöning återfinnas i § 26 af det vid 1896 års riksdag utfärdade reglemente för riksgäldskontoret och lyda sålunda:

»Aflöningen för *justitieombudsmannen* samt den hos honom anställda *kansli- och vaktbetjening* bör af Riksgäldskontoret under sista månaden af hvarje qvartal utbetalas; skolande lönen för *justitieombudsmännen*, under den tid innevarande Riksdags statsreglering kommer att blifva gällande, utgå med åtta tusen kronor, eller lika belopp, som justitiekanslerns aflöning enligt sagda statsreglering utgör; hvaremot justitieombudsmannen, derest han förut innehar tjenst på rikets stat, är skyldig att den

dermed förenade löneinkomst frånträda, så länge han uppbär justitieombudsmanslönen.»

Utskottet vill här tillika erinra derom, att, enligt § 97 regeringsformen, justitieombudsmannen skall, så länge han embetet innehafver, i alla afseenden anses lika med Konungens justitiekansler.

Då justitieombudsmannens aflöning första gången skulle bestämmas, yttrade statsutskottet i memorial af den 16 februari 1810, att som justitieombudsmannens embete i de flesta delar vore af nära beskaffenhet med hvad Konungens justitiekanslersembete ålåde, hade utskottet trott sig icke böra eller kunna föreslå mindre lönevilkor för justitieombudsmannen, än hvad justitiekanslern åtnjöte; och hemställde utskottet för ty, att justitieombudsmannens lön för det dåvarande måtte fastställas till enahanda belopp som justitiekanslerns lön, eller 1,600 r:dr om året, och att, om under tiden någon löneförbättring för justitiekanslern skulle inträffa, justitieombudsmannen äfven måtte komma i åtnjutande deraf i samma proportion. Denna hemställan blef af Rikets Ständer bifallen.

Med anledning af en framställning från Kongl. Maj:t förklarade sedermera Ständerna vid 1840—41 års riksdag, att de, enär justitieombudsmannen skulle anses i alla afseenden lika med justitiekanslern, bestämt lönen för Rikets Ständers blifvande justitieombudsman till ett lika belopp med hvad justitiekanslern åtnjöte i ordinarie löneinkomst enligt gällande stat. Såsom af ofvan intagna paragraf ur riksgäldskontorets reglemente framgår, är den grundsats, som fått sitt uttryck i anförda båda uttalanden, fortfarande iakttagen.

Till följd af föreskriften i § 97 regeringsformen och med anslutning till den tolkning deraf, som hittills gjort sig gällande, anser utskottet, då någon motsvarande ändring icke blifvit ifrågasatt i justitiekanslerns aflöning, herr Holmlins förslag om höjande af justitieombudsmannens lön icke kunna föranleda till någon Riksdagens åtgärd.

Beträffande härefter samme motionärs framställning om fastställande af pension i visst fall för justitieombudsmannen, tillåter sig utskottet omförmåla, att i berörda memorial af den 16 februari 1810 statsutskottet anförde, att, om till justitieombudsman skulle utses någon, som förut egde embete eller tjänst med lön på stat, utskottet, i enlighet med 63 § i dåvarande riksdagsordning, ansåge ett sådant embete eller tjänst icke böra återbesättas, under det justitieombudsmannens embetsbefattning fortfore, utan att han, efter det han lemnat nämnda befattning, borde vara berättigad att till dess förra embete eller tjänst med der åtföljande lön återgå, på det staten icke måtte graveras att honom

sedermåra sårskildt pensionera. Rikets Stånder gillade detta förslag, och enligt hvad ofvan återgifna stadgande i riksgåldskontorets reglemente utvisar, lærer justitieombudsmannen fortfarande vara berättigad att bibehålla innehafd tjänst på rikets stat, ehuru han är skyldig att, så länge han uppbår justitieombudsmanslönen, frånträda den med dylik tjänst förenade löneinkomst.

Efter meddelande häraf och då förslaget om pension åt justitieombudsmannen icke lämpligen torde böra skiljas från motionärens framställning om förhöjning af justitieombudsmannens lön, med hvilken framställning det eger gemensamt syfte, anser utskottet icke heller ifrågavarande förslag böra föranleda någon åtgärd från Riksdagens sida.

På grund häraf får utskottet hemställa,

att herr Holmlins förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 mars 1897.

På statsutskottets vägnar:

Chr. Lundeberg.
